

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812224482
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3812224482.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudkýň JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Emílie Zimovej v právnej veci navrhovateľky E. Y., bytom F., I. XXX/XX, t. č. bytom S., F. č. XXX, právne zastúpená JUDr. Margarétou Polčíkovou, advokátkou so sídlom v Prievidzi, Hviezdoslavova 3/A - 404/IV. poschodie, proti odporcovi T. Y., trvalo bytom F., I. XXX/XX, právne zastúpený JUDr. Martinom Bartkom, advokátom a JUDr. Silviou Bartkovou, advokátkou, obaja so sídlom v Trenčíne, Piaristická 6667, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletej V. Y., narodená XX.XX.XXXX a maloletého E. Y., narodený XX.XX.XXXX, obaja bytom ako matka, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 15. mája 2013, č. k. 9P/72/2012-190, v spojení s opravným uznesením zo dňa 19. júna 2013, č. k. 9P/72/2012-204, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením v napadnutej časti p
o t v r d z u j e.

Navrhovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozviedol manželstvo účastníkov, maloleté deti V. a E. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorej oprávnením a povinnosťou je zastupovať ich a spravovať ich majetok a odporcu zaviazal na čas po rozvode prispievať na výživu maloletej V. mesačne sumou 110 eur a na maloletého E. sumou 90 eur mesačne, ktoré je povinný poukazovať navrhovateľke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Schválil tiež rodičovskú dohodu, podľa ktorej je odporca oprávnený stýkať sa s maloletou V. a E. každý párný týždeň od piatku 14.30 hod. do nedele do 18. hod. nepretržite, tiež každý týždeň počas utorka a štvrtka s oboma deťmi, s V. od 13.00 hod. a s E. od 14.30 hod. do 18.30 hod., tiež odporca je oprávnený stráviť s V. a E. letné prázdniny od 01.07. do 15.07. a od 01.08. do 15.08. nepretržite a tiež vianočné sviatky v párnom roku od 23.12. do 26.12. a v nepárnom roku v čase od 27.12. do 06.01. nepretržite. Tiež je odporca oprávnený stráviť s oboma deťmi veľkonočné sviatky, v každom párnom roku v čase od Zeleného štvrtka od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod. nepretržite a jesenné prázdniny od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod. nepretržite s tým, že navrhovateľka je povinná deti na styk pripraviť a styk umožniť.

Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 22, § 23 ods. 1,2,3, § 18, § 19 ods. 1, § 24 ods. 1, § 25 Zákona o rodine, ako aj § 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že vzťahy medzi účastníkmi sú narušené trvalo a nemenne. Nemožno očakávať obnovu ich manželského spolužitia s tým, že od októbra 2012 nežijú v spoločnej domácnosti, čomu predchádzalo úplné vzájomné odcudzenie a nevera odporcu. Súd

manželstvo účastníkov rozviedol, pričom príčinu rozvratu manželstva videl v neúmerom zaťažení oboch manželov, časté odlúčená, porušenie povinnosti žiť spolu a vytvárať zdravé rodinné prostredie pre výchovu detí v snahe materiálne zabezpečiť rodinu. Následkom bolo odcudzenie partnerov a nevera odporcu, ktorá rozvrat v manželstve zavŕšila. Súd pri rozhodovaní o zverení detí do osobnej starostlivosti matky vychádzal z toho, že rodičia sa na tejto skutočnosti dohodli a tiež, že sa v priebehu konania dohodli o vzájomnej povinnosti sa informovať o zdravotnom stave detí a ich školských výsledkoch. Pokiaľ navrhovateľka žiadala uložiť odporcovi zákaz nakladať s majetkom detí a odporca požadoval, aby bolo zachované právo oboch rodičov na zastupovanie detí a nakladanie s majetkom detí, súd upravil tieto rodičovské práva a povinnosti podľa úpravy, obsiahnutej v § 24 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa tohto ustanovenia zákona, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Nedostatky vo výchove navrhovateľkou v konaní zistené neboli, preto súd rozhodol tak, že ich zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Podľa ústavného výkladu tohto ustanovenia týmto rozhodnutím nedochádza zároveň k obmedzeniu základných rodičovských práv odporcu a tieto sú naďalej zachované. Pri nezhode rodičov o podstatných veciach rozhoduje na ich návrh súd. Súd nezistil v konaní skutočností, odôvodňujúce akékoľvek obmedzenie rodičovských práv a postupoval podľa ust. § 24 Zákona o rodine. Podľa § 28 ods. 2 rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, a preto obaja rodičia sú oprávnení a povinní svoje maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, pokiaľ neboli ich práva a povinnosti rozhodnutím súdu obmedzené. Oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať deti a spravovať ich majetok trvá, aj keď súd upraví ich práva a povinnosti k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, podľa § 24. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované a pôjde len o úpravu výkonu týchto rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa. Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa však rozvedení manželia mali dohodnúť. Ak by sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 na návrh niektorého z rodičov rozhodne súd. Pri určení výživného súd vychádzal zo schopností a možností účastníkov konania, potrieb maloletej s tým, že dospel k záveru, že je v schopnostiach odporcu prispievať na výživu dcéry sumou 110 eur mesačne a syna 90 eur mesačne. Styk odporcu s deťmi bol upravený po vzájomnej dohode. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 151 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 144 O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod s tým, že súd náhradu trov konania nepriznal ani jednému z účastníkov, ktorí si ich uplatnili, pretože neboli splnené podmienky ustanovené v § 144 O.s.p.

Opravným uznesením zo dňa 19. júna 2013, č. k. 9P/72/2012-204 súd opravil výrok rozsudku zo dňa 15.05.2013 tak, že v návaznosti na § 164 O.s.p. doplnil do rozsudku úpravu styku odporcu s maloletými deťmi počas jarných prázdnin s tým, že odporca maloleté deti prevezme od navrhovateľky v mieste jej bydliska a po ukončení styku ich navrhovateľke vráti v mieste bydliska, okrem prípadov počas pracovných dní a v piatok pred víkendom, ktorý deti budú tráviť s otcom, kedy odporca deti prevezme priamo v materskej škôlke a v škole. Navrhovateľka je povinná deti na styk s odporcom pripraviť s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie odporca, a to proti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o práve zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok a tiež proti výroku, ktorým súd stanovil jeho vyživovaciu povinnosť na maloleté deti. Uviedol, že s rozsudkom súdu prvého stupňa v napadnutej časti zásadne nesúhlasí a tento považuje za nesprávny, nezákonný a tiež priamo protiústavný. Poukázal na § 24 ods. 1 Zákona o rodine, § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine, článok 18 Dohovoru o právach dieťaťa s tým, že odporca zásadne nesúhlasí s tým, aby deti zastupovala a spravovala ich majetok iba navrhovateľka. Zverenie detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky neznamena, že má automaticky z tohto dôvodu právo deti aj sama zastupovať a spravovať ich majetok. Vyslovil názor, že rodičovské práva majú obaja rodičia rovnaké v plnom rozsahu, pričom obaja rodičia sú pri ich výkone rovnoprávni. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že nezistil v skutočnosti odôvodňujúce akékoľvek obmedzenie jeho rodičovských práv. Napriek tomu priznal právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok len navrhovateľke. Keďže odporcovi neboli rodičovské práva obmedzené, nebol mu pozastavený výkon a ani nebol pozbavený rodičovských práv a povinností, súd prvého stupňa mal v danom prípade rozhodnúť tak, že právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia a nielen navrhovateľka, ale aj on ako odporca. Mal preto za to, že súd prvého stupňa v tejto časti nerozhodol správne. Pokiaľ ide o jeho vyživovaciu povinnosť, žiadal, aby bola táto upravená tým spôsobom, že na výživu V. bude prispievať po 70 eur mesačne, na výživu E. po 50 eur

mesačne. Výživné, tak ako bolo určené súdom prvého stupňa, nezodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí. V konaní preukázal, že na výživu detí prispieval okrem výživného aj vecným plnením. Hradí poplatky detí v materskej škole, základnej škole, aj stravné detí v týchto zariadeniach. Maloleté deti sú v útlom veku, zdravé, nevenujú sa žiadnym finančne náročným aktivitám a navrhovateľka má s nimi iba bežné výdavky primerané ich veku. Rovnako namietal, že súd prvého stupňa vo výroku čo do veci samej nerozhodol o trovách konania.

K odvolaniu odporcu sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá žiadala rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že je pravdou, že rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom s tým, že rozvod manželstva znamená nevyhnutnosť úpravy výkonu rodičovských práv vo vzťahu k maloletým deťom. Aj keby sa malo jej právo zastupovať ich maloleté deti a spravovať ich majetok považovať za určité obmedzenie rodičovských práv odporcu, ide len o obmedzenie, ktoré v sebe obsahuje samotná dikcia § 24 ods. 1 Zákona o rodine. Nesúhlasí s tým, aby obaja rodičia spravovali majetok maloletých detí. V konaní preukázala, že odporca nakladal s majetkom detí v ich neprospech, keď manipuloval so stavebným sporením, založeným deťom bez jej vedomia a súhlasu, a toto zrušil. Tiež do dnešného dňa zadržáva na svojej vkladnej knižke rodinné prídavky, ktoré mu tam boli poukazované od apríla 2009 až do marca 2013. Uviedla tiež, že nesúhlasí s tým, aby bol povinný odporca platiť na deti po 70 a 50 eur mesačne, pretože takéto výživné je neprimerane nízke a nezodpovedá potrebám detí. Súd pri určení výživného zobral do úvahy príjmy a výdavky rodičov, ako aj výdavky súvisiace s odôvodnenými potrebami oboch maloletých detí. Oblečenie pre deti, ktorého kúpu dokladoval, nikdy nevidela a žiadne z týchto vecí si deti si nikdy domov nepriniesli. Pokiaľ uvádza, že za deti platí poplatky v materskej a základnej škole a stravné, nie je to celkom pravda, pretože zaplatil len ten šek, ktorý si vybral a nie všetky, ktoré bolo treba poukázať. Poukázala na ďalšie výdavky, ktoré má v súvislosti s výdavkami na deti, ako so záujmovou činnosťou, ako aj zdravotným stavom oboch detí. Uviedla tiež, že dodatkom zo dňa 28.05.2013 bola dňom 29.05.2013 z podnetu zamestnávateľa preradená do predajne Jednota F. do funkcie predavačka - pokladníčka s tým, že jej priemerný mesačný zárobok je približne 300 eur.

Opatrovník sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. z týchto dôvodov:

Súd prvého stupňa v prejednávanej veci vykonal dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj vo veci správne rozhodol.

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bolo manželstvo účastníkov rozvedené, ako aj v časti, v ktorej bolo rozhodnuté o zverení oboch maloletých detí na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky, odvolaním napadnutý nebol, a preto v tejto časti je rozsudok súdu prvého stupňa právoplatný a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknutý.

Predmetom prieskumnej činnosti odvolacieho súdu bol potom výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol tak, že obe maloleté deti na čas po rozvode bude zastupovať a spravovať ich majetok navrhovateľka.

Súd prvého stupňa správne v prejednávanej veci poukázal na ust. § 24 Zákona o rodine, pričom odvolací súd sa v tejto časti v plnej miere stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa tak, ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa tak, ako správne konštatoval tento súd, odvolací súd zdôrazňuje, že pokiaľ ide o úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode, jedná sa len o úpravu tých rodičovských práv a povinností, ktoré sa týkajú bežných vecí, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o maloleté deti. Vo všetkých ďalších podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa rozvedení manželia mali dohodnúť. Pokiaľ sa o podstatných veciach nedohodnú, v návaznosti na § 35 Zákona o rodine, na návrh niektorého z rodičov rozhodne súd. Preto bol v celom rozsahu správny postup súdu prvého stupňa, ktorý zveril maloleté deti do výchovy a opatery navrhovateľky, zároveň rozhodol tak, že navrhovateľka bude deti oprávnená a povinná zastupovať a spravovať ich majetok. Neobstoja preto odvolacie námietky

zo strany odporcu v tom smere, že týmto postupom súdu prvého stupňa by sa malo jednať o nezákonné, prípadne protiústavné rozhodnutie.

Odvolaací súd nezistil ani pochybenie na strane súdu prvého stupňa pri určení vyživovacej povinnosti zo strany odporcu. Z dokazovania pred súdom prvého stupňa je zrejmé, že obaja rodičia majú dve vyživovacie povinnosti, pričom navrhovateľka dosahuje priemerný mesačný príjem 392 eur priemerne mesačne v čistom a odporca dosahuje priemerný mesačný príjem 1.010,47 eur priemerne mesačne v čistom. Čo sa týka oboch maloletých detí, V. je žiačkou 1. ročníka základnej školy, stravuje sa v školskej jedálni, navštevuje školský klub, pričom matka platí ako za školskú jedáleň, tak aj za návštevu školského klubu. Maloletá je alergičkou, s čím má matka zvýšené výdavky. Čo sa týka E., tento navštevuje materskú školu v F., kde matka rovnako platí za stravu poplatok za prevádzku materskej školy, jeho zdravotný stav je dobrý.

S prihliadnutím na osobné, majetkové a zárobné pomery na strane oboch rodičov, ako aj na odôvodnené potreby na strane oboch maloletých detí súd prvého stupňa správne stanovil výšku vyživovacej povinnosti na maloletú V. po 110 eur mesačne a na maloletého E. po 90 eur mesačne s tým, že táto čiastka zodpovedá ako odôvodneným potrebám oboch maloletých detí, tak aj schopnostiam a možnostiam na strane ich rodičov. Pri zohľadnení ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, kedy dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov, bola stanovená výška vyživovacej povinnosti zo strany odporcu v celom rozsahu správne.

Čo do úpravy styku došlo k dohode medzi rodičmi, ktorú do svojho rozhodnutia prevzal súd prvého stupňa.

Faktom je, že pri vypracovaní rozsudku došlo k zrejmej chybe v písaní, kedy súd prvého stupňa opomenul zahrnúť do tohto rozsudku aj časť dohody rodičov o úprave styku, ako aj výrok o trovách prvostupňového konania s tým, že tento nedostatok na základe podnetu zo strany navrhovateľky bol následne odstránený opravným uznesením zo dňa 19. júna 2013.

Je pravdou, že čo do trov konania mal súd prvého stupňa správne použiť znenie ust. § 144 O.s.p., kedy účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod, pokiaľ nie sú predpoklady, tak ako správne uviedol súd prvého stupňa vo svojom odvolaní na použitie druhej vety citovaného ustanovenia zákona. Na tejto procesnej chybe však nemení nič tá skutočnosť, že v zásade žiaden z účastníkov nebude mať právo na náhradu trov prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej navrhovateľke v odvolacom konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko táto si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnila, tak ako to predpokladá ust. § 150 ods. 1, 2 O.s.p. a z obsahu spisu jej žiadne trovy nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.